

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	CZ.1.07/1.5.00/34.0556
Číslo a název šablony klíčové aktivity	III / 2 = Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Tematická oblast	HYDRAULICKÉ A PNEUMATICKÉ MECHANISMY

14. Rozvod stlačeného vzduchu

K jednotlivým strojům a zařízením, které ke své činnosti potřebuje určité množství tlakového vzduchu, je nutné stlačený vzduch od kompresoru přivést rozvodnou sítí.

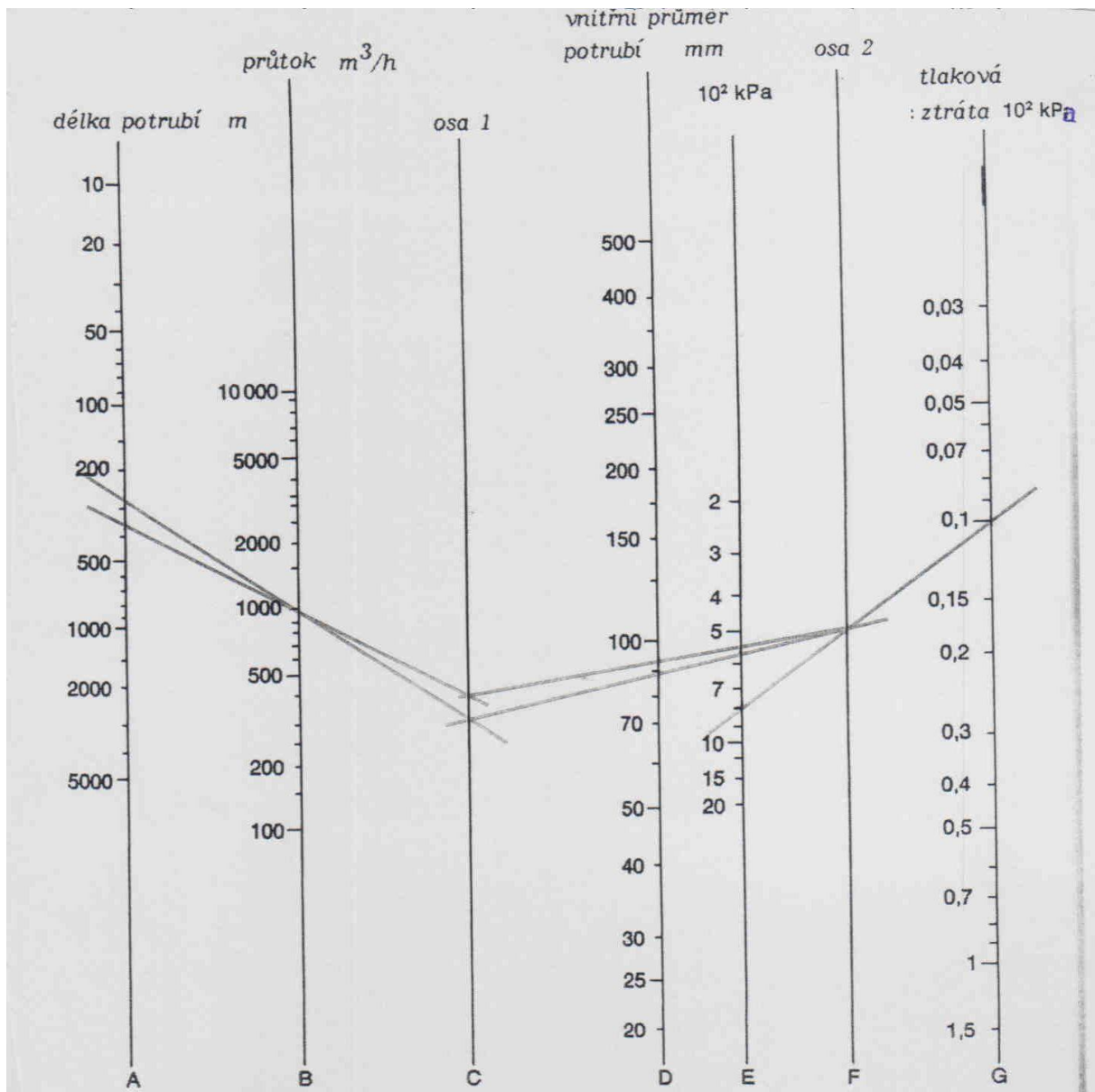
Průměr potrubí rozvodné sítě je nutné volit tak, aby tlaková ztráta mezi vzdušником a spotřebiči nepřesáhla cca 10 kPa. Větší tlakové ztráty značně snižují výkon a hospodárnost. Je nutné volit dostatečný průměr potrubí už při navrhování rozvodu stlačeného plynu.

Dimenzování potrubí:

Průměr potrubí by měl být určen z

- průtoku vzduchu
- délky potrubí
- přípustné tlakové ztráty
- provozního tlaku
- počtu míst se škrcením

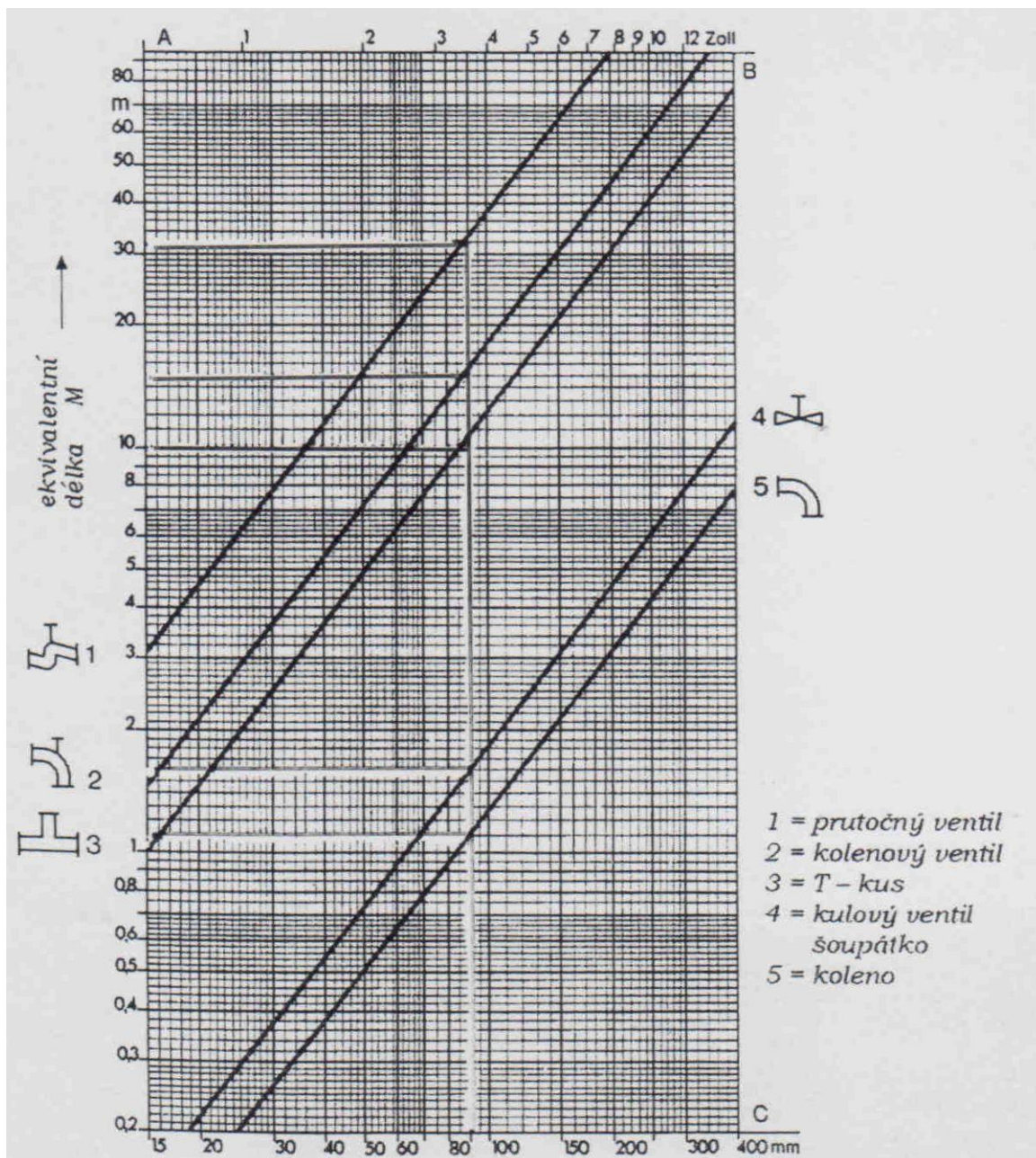
Pro rychlé určení průměru je možné použít nomogram.

Tlakové ztráty:

Tlakové ztráty jsou způsobeny délkou a velikostí potrubí, oblouky, koleny, uzavíracími armaturami a různými měřicími a regulačními zařízeními.

Ekvivalentní délky lze rychle odečíst z nomogramu – výpočtem dosáhneme přesnější hodnoty, ale výpočet je zdlouhavý.

Umístění potrubní rozvodné sítě:

Důležité je provedení a umístění rozvodné sítě z těchto důvodů:

- dilatace a sklon 1 až 2 % ve směru proudu (odtečení kondenzátu)
- snadná údržba a kontrola
- volné umístění kvůli zjištění netěsnosti
- snadné odpouštění kondenzátu
- snadné měření stlačeného vzduchu nebo úprava potrubí

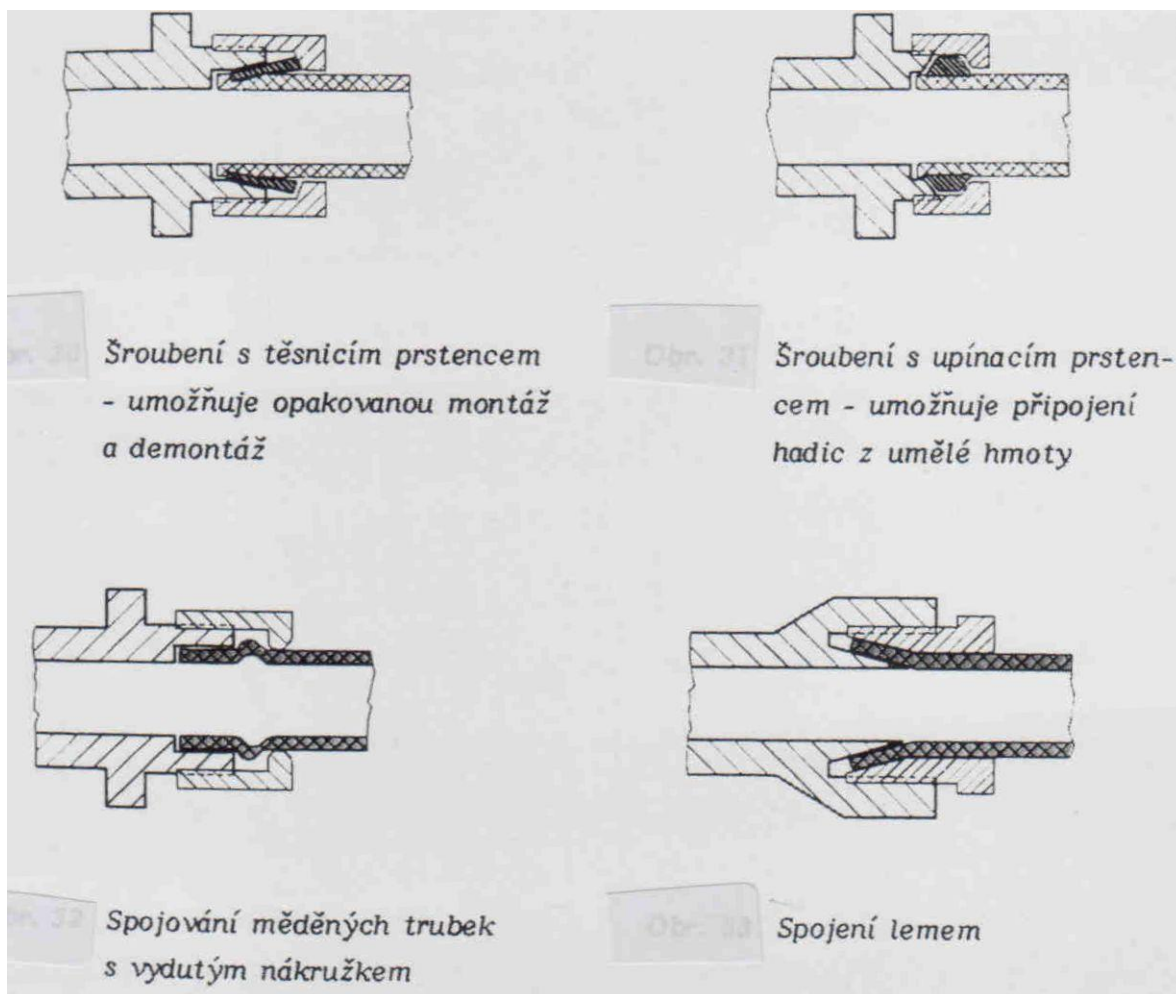
Materiál potrubí:

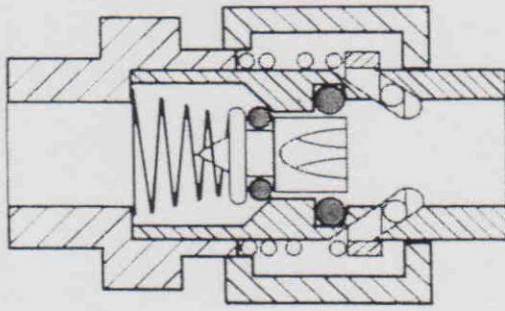
- ocel černá povrchově neupravená (jen vnějším nátěrem)
- ocel pozinkovaná

- měď
- mosaz
- nerez ocel
- umělé hmoty
- pryž (u pohybujících spotřebičích)

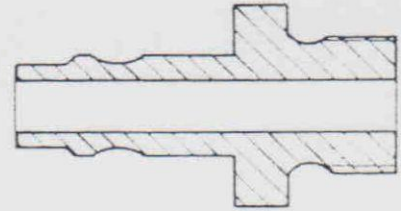
Spojování potrubí:

Spojení volíme takové, aby vyhovělo požadavkům kladené na rozvod, dále záleží na spojovaném materiálu a snadné a časté montáži a demontáži.

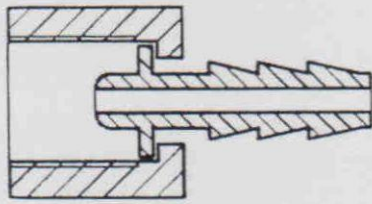

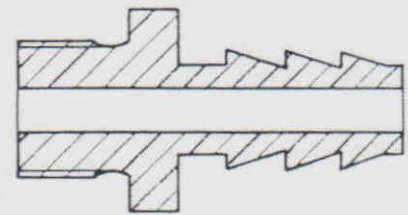
Obr. 34 Rychlospojka

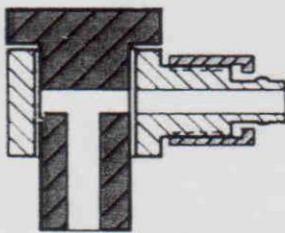
Obr. 35 Spojkový nástavec

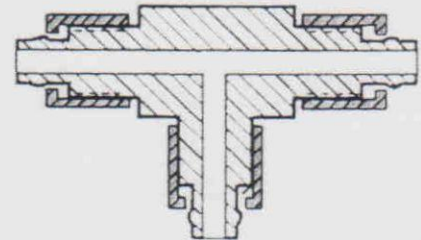
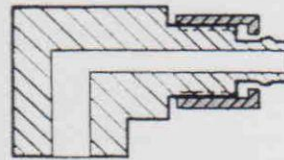
Obr. 36 Šroubení s převlečnou maticí

Obr. 37 Vývodka

Obr. 38 Šroubení pro rychlá spojování hadic z umělých hmot

Kontrolní otázky:

- Určete průměr potrubí pro zadané hodnoty
- Určete délku potrubí s co nejmenšími ztrátami
- Druhy uzavíracích armatur
- Používané materiály pro potrubí
- Jak provádíme spojení potrubí

Seznam použité literatury:

- Firma FESTO: Úvod do pneumatiky
- Kříž: Stavba a provoz strojů III, SNTL 1983

